

Postergenomineerden

- Titel:** Een pilotstudie naar de effecten van een aanvullend PMT body-image protocol tijdens een eetstoornis behandeling.
Auteur: Suzanne Mares *Senior onderzoeker*, Marjon Voskamp, Elke Wezenberg en Annemarie van Elburg
Omschrijving:
Doel. Uit de literatuur blijkt dat een verstoord lichaamsbeeld een potentiële voorspeller en in standhoudende factor voor eetstoornissen is. Een van de dominante behandelingen voor eetstoornissen is cognitieve gedragstherapie voor eetstoornissen (CBT-E), waarbinnen lichaamsbeeld een van de belangrijkste factoren is. Binnen CBT-E wordt vooral de cognitief-affectieve dimensie van lichaamsbeeld aangepakt. Het toevoegen van een behandelmodule die zich ook richt op het geleefde lichaam, met sensomotorische behandeltechnieken, zou de effectiviteit van een eetstoornisbehandeling als CBT-E kunnen verbeteren. In de huidige studie werden de effecten van een psychomotorische lichaamsbeeld behandeling als aanvulling op CBT-E onderzocht.
Methoden. Deelnemers waren 115 voornamelijk vrouwelijke patiënten met verschillende eetstoornissen. De studie vond plaats tijdens een poliklinische CBT-E behandeling. De deelnemers vulden voor en na de PMT body image behandeling vragenlijsten in waarin de lichaamshouding en de lichaamstevredenheid werd onderzocht.
Resultaten. De resultaten lieten een significante verbetering zien in de lichaamshouding en lichaamstevredenheid na de psychomotorische lichaamsbeeldbehandeling, met grote effectgroottes. Al deze verbeteringen waren daarnaast klinisch relevant. De lichaamshouding en lichaamstevredenheid vóór de behandeling en de veranderingen in de lichaamshouding en lichaamstevredenheid gedurende de behandeling verschilden niet tussen patiënten binnen de diagnostische subgroepen anorexia nervosa, boulimia nervosa of eetbuistoornis.
Conclusies. De resultaten van deze studie wijzen op de waarde van een ervaringsgerichte psychomotorische benadering naast een meer cognitief-gedragsmatige benadering. Het verbeteren van het lichaamsbeeld bij eetstoornissen met behulp van PMT lijkt een veelbelovende richting. Toekomstig onderzoek met behulp van klinische trials of single-case experimentele designs wordt aanbevolen om de effectiviteit van deze aanvullende behandeling verder te onderzoeken.
- Titel:** De relatie tussen negatief lichaamsbeeld en (zelf-)walging in anorexia nervosa
Auteur: Fleur Boonstra *PhD-student*, Peter de Jong, Rebecca Schulz en Klaske Glashouwer
Omschrijving:
Doel: laag behandelings succes en hoge terugvalpercentages in anorexia nervosa (AN) (e.g. Berends et al., 2018) benadrukken het belang van een beter begrip van de factoren die aan de stoornis ten grondslag liggen. Het doel van de huidige studie was daarom een theoretisch model te testen over hoe walging verband houdt met een negatief lichaamsbeeld; één van de kernfactoren van AN. Eerder onderzoek met een niet-klinische steekproef toonde een relatie aan tussen de neiging tot walging (walgingsgeneigdheid) en een negatief lichaamsbeeld, die deels verklaard werd door zelf-walging (von Spreckelsen et al., 2018). Het huidige onderzoek testte de robuustheid van deze bevindingen en includeerde tevens individuen met AN. In een verdere poging de relatie tussen zelf-walging en een negatief lichaamsbeeld te verklaren, werd een modererende rol van de beoordeling van walging (walgingsgevoeligheid), en een mediërende rol van lichaamscontrole en lichaamsvermijding op deze relatie onderzocht.
Design: meiden met (n = 64) en zonder (n = 62) AN van 14 t/m 19 jaar vulden verschillende online vragenlijsten in over hun lichaamsbeeld, (zelf)walging, lichaamscontrole en lichaamsvermijding.
Resultaten: we vonden een positieve relatie tussen walgingsgeneigdheid en negatief lichaamsbeeld die volledig gemedieerd werd door zelf-walging. Walgingsgevoeligheid modereerde de relatie tussen zelf-walging en negatief lichaamsbeeld niet. Lichaamscontrole medieerde de relatie tussen zelfwalging en negatief lichaamsbeeld. Dit gold niet voor lichaamsvermijding.
Conclusies: De uitkomsten zijn in overeenstemming met het idee dat zelf-walging een centrale rol speelt in een aanhoudend negatief lichaamsbeeld in AN. Voor succesvolle behandeling van negatief lichaamsbeeld lijkt het nodig om (tevens) zelf-walging aan te pakken.
- Titel:** Neuropsychologisch functioneren als voorspeller van gewichtstoename bij anorexia nervosa
Auteur: Christien Schilder *Klinisch neuropsycholoog & onderzoeker*, Lot Sternheim, Dave Hessen, Annemarie van Elburg en Unna Danner
Omschrijving:
Doel: Bepalen of het neuropsychologisch functioneren van personen met anorexia nervosa (AN) van invloed is op de gewichtstoename in het eerste jaar van de behandeling.
Methode: Personen met AN of atypische AN (n=226, leeftijd ≥16 jaar) voerden aan het begin van de behandeling een neuropsychologisch onderzoek uit met tests voor informatieverwerkingsnelheid, cognitieve flexibiliteit, centrale coherentie, planningsaccuratesse, verbale fluency, inhibitie en beslisgedrag. De BMI werd elke drie maanden bepaald, gedurende één jaar. Latent growth curve modeling werd gebruikt om associaties te testen tussen neuropsychologisch functioneren en gewichtstoename. Met logistische regressie werd het neuropsychologisch functioneren vergeleken van deelnemers die een BMI ≥ 18,5 kg/m² bereikten en degenen die ondergewicht hielden.
Resultaten: Een sterkere centrale coherentie, gemeten met de Rey Complex Figure immediate recall, was geassocieerd met een grotere gewichtstoename en een grotere kans om een BMI ≥ 18,5 te bereiken. De prestaties op tests voor verschillende cognitieve domeinen tezamen voorspelden gewichtsoontwikkeling niet beter dan alleen centrale coherentie.
Discussie: Deze resultaten laten zien dat een sterke centrale coherentie (het vermogen om context te begrijpen of om "het grotere geheel te zien") belangrijk kan zijn voor gewichtstoename bij AN. Verder onderzoek kan zich richten op het identificeren van eventuele subgroepen van mensen met AN waarbij beperkingen in de centrale coherentie aan de orde zijn, en op hoe versterking van de centrale coherentie bij kan dragen aan het optimaliseren van de behandeluitkomsten.